

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์การออมของครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นางสาวชารินี ฉัตรไชยสิทธิกุล

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผศ. วสันต์ สิริพุด

ประธานกรรมการ

ผศ. พรทิพย์ เขียวศรีวิทย์

กรรมการ

อาจารย์ธเนศ ศรีวิชัยถำพันธ์

กรรมการ

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ เพื่อศึกษาถึงปัจจัยสำคัญทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือน และวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของการออมภาคครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย (1) ข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการออกแบบสอบถามครัวเรือนจำนวนทั้งสิ้น 434 ตัวอย่าง และ (2) ข้อมูลที่ได้จากเอกสารข้อมูลทางสถิติที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดเก็บรวบรวมไว้และจากงานวิจัยต่าง ๆ การศึกษานี้นอกจากจะใช้วิธีการเชิงพรรณนาเพื่ออธิบายถึงลักษณะโดยทั่วไปของพฤติกรรมการออมของครัวเรือนแล้ว ยังใช้วิธีการเชิงปริมาณในการวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการออมของครัวเรือน โดยการสร้างสมการถดถอยเชิงซ้อน เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปรทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่าง ๆ ในสมการที่มีผลต่อการออมภาคครัวเรือน

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการออมภาคครัวเรือนโดยรวมของจังหวัดเชียงใหม่คือ รายได้ของครัวเรือน ขนาดของครัวเรือน และจำนวนผู้พึ่งพิง โดยที่รายได้มีความสัมพันธ์กับการออมของครัวเรือนในทิศทางเดียวกัน ส่วนจำนวนผู้พึ่งพิงและขนาดของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับการออมภาคครัวเรือนในทิศทางตรงกันข้าม แต่เมื่อพิจารณาแยกเป็นเขตเมืองและเขตชนบทพบว่า (1) ในเขตเมืองปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการออมของครัวเรือนคือ รายได้ของครัวเรือน ขนาดของครัวเรือน จำนวนผู้พึ่งพิงและระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน โดยที่รายได้และจำนวนผู้พึ่งพิงของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับการออมในทิศทางเดียวกัน ส่วนขนาดของครัวเรือนและระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับการออมในทิศทางตรงกันข้าม (2) สำหรับในเขตชนบทนั้นปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการออมภาคครัวเรือนคือ รายได้ของครัวเรือน จำนวนผู้พึ่งพิง และระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน โดยที่รายได้และระดับการศึกษาของ

หัวหน้าครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับการออมภาคครัวเรือนในทิศทางเดียวกัน ส่วนจำนวนผู้พึ่งพิงมีความสัมพันธ์กับการออมภาคครัวเรือนในทิศทางตรงกันข้าม

สำหรับวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายในการออมของครัวเรือนพบว่า ทั้งในเขตเมืองและเขตชนบทของจังหวัดเชียงใหม่ มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วยหรือยามชรา ซึ่งเป็นการออมเพื่อใช้จ่ายในอนาคตมากกว่าเพื่อหาผลประโยชน์ ส่วนผู้ที่ไม่มีการออมทรัพย์กับสถาบันการเงินก็เนื่องจากมีรายได้น้อย จึงมักเก็บไว้กับตัวเพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ก็เพราะต้องการความสะดวกและความคล่องตัวในการนำเงินออกมาใช้

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

Thesis Title	The Analysis of Household Saving in Chiang Mai Province	
Author	Miss Charinee Chatchaisittigool	
M.Econ.	Economics	
Examining Committee	Asst.Prof. Vasant Siripool	Chairman
	Asst.Prof. Porntip Tianteerawit	Member
	Lecturer Thanee Sriwichailamphan	Member

ABSTRACT

The main objectives of this study was to find economic and social factors affecting household saving behavior and the objectives of saving of household in Chiang Mai Province.

Data use for this study were (1) primary data collecting from designed questionnaire used to interview 434 households, and (2) secondary data from various concerned documents of government agencies and various researchs. Descriptive analysis was used to explain household saving behavior and used quantitative analysis, multiple regression, to find economic and social factors affecting saving.

The result of the study showed that the main factors determining the household saving in Chiang Mai were household income, household size, and number of dependents. The change in household income caused changed in household saving in the same direction, while the changes in number of dependents and household size caused changed in household saving in the opposite direction. Considering urban and rural household saving indicated that (1) main determinants of urban household saving were household income, household size, number of dependents and education level of household head. The changes in household income and number of dependents caused the change in household saving in the same direction, while household size and education level of household head had opposite relation with household saving, and (2) for rural households, the main determinants of rural household saving were household income, number of dependents and

education level of household head. The changes in household income and education level of household head caused the change in household saving in the same direction, while number of dependents changed in the opposite direction with household saving.

For objectives or purposes of household saving, the study found that the most important purpose of saving of both urban and rural residents in Chiang Mai was precaution against sickness and aging which was saving for the uncertain future rather than saving for speculation. For those low income households which had no saving accounts with banks and financial institutions preferred to keep cash in hand for daily spending which in their senses were more convenience for them.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University